LASKENNAN TEORIA

Uusintatentti 11.12.2009

1. Tarkastellaan äärellistä automaattia $A = (Q, \Sigma, \delta, q_0, F)$, missä

$$\begin{split} Q &= \{q_0, q_1, q_2, q_3\} \\ \Sigma &= \{a, b\} \\ F &= \{q_0, q_1, q_2\} \end{split}$$

ja δ sisältää funktiot

$$\begin{split} \delta(q_0, a) &= q_0 \\ \delta(q_0, b) &= q_1 \\ \delta(q_1, a) &= q_0 \\ \delta(q_1, b) &= q_2 \\ \delta(q_2, a) &= q_0 \\ \delta(q_2, b) &= q_3 \\ \delta(q_3, a) &= q_3 \\ \delta(q_3, b) &= q_3 \end{split}$$

- (a) Piirrä transitiograafi. (2 p)
- (b) Esitä automaatin hyväksymä kieli säännöllisenä lausekkeena suoraan transitiograafista päätellen. (2 p)
- (c) Onko automaatti deterministinen vai epädeterministinen, täydellinen vai osittainen? Perustele? (2 p)
- (d) Mikä on pisin sana, joka kyseisellä automaatilla voidaan hyväksyä? Perustele. (2 p)
- 2. (a) Esittele Turing kone yleisesti mutta täsmällisesti. (4 p)
 - (b) Esitä Turingin kone, joka muodostaa annetulle binääriluvulle x luvun $x^R(|x| \ge 0)$. (4 p)
 - (c) Ratkaise koneesi aikavaativuus. (2 p)
 - (d) Esitä koneen johto, kun se saa syötteekseen luvun 110. (2 p)
- 3. Kieliopin $G=(\{S,A,B,x,y\},\{x,y\},P,S)$ säännöt Povat

$$\begin{array}{ccc} S & \rightarrow & Ax \\ A & \rightarrow & By \mid y \\ B & \rightarrow & Ax \mid x \end{array}$$

Muuta kielioppi Greibachin normaalimuotoon. (4 p)

- Määrittele Chomskyn hierarkia kieliperheille. Esitä yhteenveto vastaavista kielioppija automaattityypeistä (ts. esitä kieliperheitä vastaavien kielioppien muodot, kielten tyypit ja automaattien tyypit). (8 p)
- 5. Kielen $L=\{a_nb_n|n>0\}$ tunnistamiseen voidaan rakentaa sekä pinoautomaatti että Turingin kone. Esitä näiden tunnistajien toimintaperiaatteet ja vertaile niiden toimintaa periaatetasolla. Onko näiden ratkaisujen tehokkuudessa jotain olennaista eroa kyseisen kielen tunnistamisessa? (8 p)